

УДК 658.5:338.124.4

ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАХОДІВ З ПОДОЛАННЯ КРИЗОВОГО СТАНУ НА ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИХ КОМБІНАТАХ

*B. Я. Нусінов, д. е. н., професор, ДВНЗ «Криворізький національний
університет»,*

*Л. А. Буркова, старший викладач, ДВНЗ «Криворізький національний
університет»*

Методологія дослідження. Результати отримано за рахунок застосування методів: узагальнення й аналізу – при вивченні методичних підходів, які існують щодо оцінки ефективності заходів, спрямованих на покращення фінансового стану підприємства; статистичного – при розробці вартісних показників визначення величини зміни фінансового стану підприємства.

Результати. З метою удосконалення існуючих методичних підходів до діагностики кризи фінансового стану підприємств запропоновано оцінку величини зміни фінансового стану у вартісному виразі за оцінюваний період здійснювати за допомогою показника дефіциту чистих активів. Ступінь кризи фінансового стану підприємств пропонується встановлювати на підставі значення коефіцієнту достатності чистих активів, що характеризується відношенням величини чистих активів підприємства до суми цих активів, збільшеної на розмір їх дефіциту на кінець оцінюваного періоду.

Розроблено показники оцінки економічних результатів діяльності підприємств та, відповідно, ефективності заходів, спрямованих на покращення їх фінансового стану.

Новизна. Визначено, що якщо при оцінці фінансового стану підприємства у вартісному виразі не враховується фактор отримання прибутку (збитку) за оцінюваний період, то його зміна відбувається за рахунок управління фінансовими ресурсами, в тому числі через погашення кредиторської заборгованості, позик, банківських кредитів тощо.

Практична значущість. Удосконалені методичні підходи дозволяють оцінити економічну ефективність впровадження заходів з подолання кризового стану

підприємств, а також коректно визначати економічний результат їх діяльності від покращення фінансового стану.

Ключові слова. Економічна ефективність, величина зміни фінансового стану підприємств у вартісному виразі, витрати, покращення фінансового стану, чисті активи підприємства, дефіцит чистих активів, рентабельність чистих активів, коефіцієнт достатності чистих активів, кризовий стан, комплексний показник оцінки економічних результатів діяльності підприємств.

Література

1. Балабанов И. Т. Анализ и планирование финансов хозяйствующего субъекта. – М. : Финансы и статистика, 1998. – 112 с.
Balabanov I. T. *Analiz i planirovanie finansov hozaystvuyushchego subekta* [Analysis and financial of managing subject planning]. – M. : Finansy i statistika, 1998. – 112 p.
2. Балабанов И. Т. Основы финансового менеджмента. Как управлять капиталом. – М. : Финансы и статистика, 1994.
Balabanov I. T. *Osnovy finansovogo menedzhmenta. Kak upravlyat kapitalom* [Fundamentals of Financial Management. How manage capital]. – M. : Finansy i statistika, 1998.
- 3.Бланк И. А. Словарь-справочник финансового менеджера. – К : «Ника-Центр», 1998. – 480 с.- (Серия «Библиотека финансового менеджера»; Вып. 1.
Blank I. A. *Slovar-spravochnik fynansovooho menedzhera* [Reference dictionary-book of financial manager]. / I. A. Blank. – K. : «Nika-Tsentr» – 480 p.
- 4.Бородкин К. В. Комплексные методы финансовой диагностики. / К. В. Бородкин – Воронеж : ВГТУ, 2002. – 183 с.
Borodkin K. V. *Kompleksnye metody finansovoy diagnostiki* [Complex methods of financial diagnostic] / K. V. Borodkin. – Voronezh : VGTU, 2002. – 183 p.
- 5.Буркова Л. А. Оцінка економічних результатів діяльності підприємства з урахуванням структури його фінансового стану / Л. А. Буркова // Інвестиції: практика та досвід: науково-практичний журнал. – Київ, 2014. – № 6. – С. 79–89.
Burkova L. A. *Otsinka ekonomichnykh rezul'tativ diyalnosti pidpryyemstva z urakhuvannym struktury yoho finansovooho stanu* [Estimation of economic results of activity of enterprise taking into account the structure of him the financial state] / L. A. Burkova // Investytsiyi: praktyka ta dosvid: naukovo-praktychnyy zhurnal. – Kyiv, 2014. – № 6. – P. 79–89.
- 6.Буркова Л. А. Оцінка економічних результатів діяльності підприємства з урахуванням показника «дефіцит активів» / Л. А. Буркова // Бюлєтень Міжнародного Нобелівського економічного форуму: зб. наук. праць. – Дніпропетровськ, 2013. – № 1 (6). – С. 43–50.
Burkova L. A. *Otsinka ekonomichnykh rezul'tativ diyalnosti pidpryyemstva z urakhuvannym pokaznyka «defisyt aktyiviv»* [Evaluation of firm performance based indicator «deficit assets»] / L. A. Burkova // Byuleten Mizhnarodnoho Nobelivskoho ekonomichnoho forumu: zb. nauk. prats. – Dnipropetrovsk, 2013. – №1 (6). – P. 43–50.
- 7.Быкадоров В. Л., Алексеев П. Д. Финансово-экономическое состояние предприятия: / В. Л. Быкадоров, П. Д. Алексеев; практ. пособие. – М. : ПРИОР, 1999. – 96 с.
Bykadorov, V. L. *Finansovo-ekonomiceskoe sostoyanie predpriyatiya: prakt. posobie* [Finansovo-ekonomiceskoe state of enterprise: practical manual]. / V. L. Bykadorov, P. D. Alekseev. – M. : PRIOR, 1999. – 96 p.
- 8.Гончаров С. М., Кушнір Н. Б. Тлумачний словник економіста / за ред. проф. С. М. Гончарова. – К. : Центр учебової літератури, 2009. – 264 с.
Honcharov S. M., Kushnir N. B. *Tlumachnyy slovnyk ekonomista* [Explanatory dictionary of economist]. K.: Tsentr uchbovoi literature, 2009. - 264 p.
- 9.Економічний термінологічний словник-довідник: економіка, фінанси, менеджмент / За заг. ред. С. А. Корнієнка і В. Я. Олійника. – Дніпропетровськ : Дніпропетр. держ. фін. акад., 2013. – 460 с.
Ekonomicnyy terminologichnyy slovnyk-dovidnyk: ekonomika, finansy, menedzhment [Economic terminology Directory: economics, finance, management]. / Za zag. Red. S. A. Korniienko, V. Ya. Oliynyka. – Dnipropetrovsk : Dnipropetr. derzh. fin. Akad., 2013. – 460 p.

10. Жулега И. А. Методология анализа финансового состояния предприятия: монография / И. А. Жулега; ГУАП. – СПб., 2006. – 235 с.
- Zhulega I. A. *Metodologija analiza finansovogo sostojanija predpriatija* [Methodology of the analysis of the financial condition of the company] / I. A. Zhulega, GUAP. – SPb, 2006. – 235 p.
11. Ковалев В. В. Анализ финансового состояния и прогнозирование банкротства. / В. В. Ковалев. – СПб.: Аудит Ажур, 1994. – 163 с.
- Kovalev V. V. *Analiz finansovogo sostoyaniya i prognozirovanie bankrotstva* [Analysis of the financial state and prognostication of bankruptcy]. / V. V. Kovalev – SPb. : Audit Azhur, 1994. – 163 p.
12. Крейнина М. Н. Анализ финансового состояния и инвестиционной привлекательности акционерных обществ в промышленности, строительстве и торговле. / М. Н. Крейнина. – М. : АО «ДИС», «МВ-Центр», 1994. – 256 с.
- Kreynina M. N. *Analiz finansovogo sostoyaniya i investitsionnoy privlekatelnosti aktsionernyh obshchestv v promyshlennosti, stroitelstve i torgovle* [An analysis of the financial state and investment attractiveness of joint-stock companies is in industry, building and trade]. / M. N. Kreynina. – M. : AO «DIS», «MV-Tsentr», 1994. – 256 p.
13. Крейнина М. Н. Финансовое состояние предприятия. Методы оценки. / М. Н. Крейнина – М. : ИКЦ «ДИС», 1997. – 224 с.
- Kreynina M. N. *Finansovoe sostoyanie predpriyatiya. Metody otsenki* [Financial state of enterprise. Methods of estimation]. / M. N. Kreynina. – M. : IKTs «DIS», 1997. – 224 p.
14. Маркарьян Э. А. Финансовый анализ. / Э. А. Маркарьян, Г. П. Герасименко – М. : ПРИОР, 1997. – 160 с.
- Markaryan E. A. *Finansovyy analiz* [Financial analysis]. / E. A. Markaryan, G. P. Gerasimenko. – M. : PRIOR, 1997. – 160 p.
15. Мороз О. В. Фінансова діагностика у системі антикризового управління на підприємствах: Монографія. / О. В. Мороз, О. А. Сметанюк. – Вінниця : УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2006. – 167 с.
- Moroz O. V. *Finansova diahnostyka u systemi antykryzovoho upravlinnia na pidpryyemstvakh* [Financial diagnosis system of crisis management in enterprises] / O. V. Moroz, O. A. Smetanyuk. – Vinnitsya : UNÍVERSUM-Vinnitsya, 2006. – 167 p.
16. Мочерний С. В. Економічний енциклопедичний словник: У 2 т. Т.2 / С. В. Мочерний, Я. С. Ларіна, О. А. Устенко, С. І. Юрій; За ред. С. В. Мочерного. – Львів : Світ, 2006. – 568 с.
- Mochernyy S. V. *Ekonomichnyy entsyklopedichnyy slovnyk* [Economic encyclopedic dictionary] / S. V. Mochernyy, Ya. S. Larina, O. A. Ustenko, S. I. Yuriy; za zag. red. S. V. Mochernoho. – Lviv : Svit, 2006. – 568 p.
17. Райзберг Б. А. Современный экономический словарь / Б. А. Райзберг, Л. М. Лозовский, Е. Б. Стародубцева. – М. : ИНФРА-М., 1997. – 496 с.
- Rayzberg B. A. *Sovremennyy ekonomicheskiy slovar* [Modern Dictionary of Economics] / B. A. Rayzberg, L. M. Lozovskiy, E. B. Starodubtseva. – M. : INFRA-M., 1997. – 496 p.
18. Русак Н. А. Финансовый анализ субъекта хозяйствования: справочное пособие / Н. А. Русак, В. А. Русак. – Минск : Высшая школа, 1997. – 309 с.
- Rusak N. A. *Finansovyy analiz subekta hozyaystvovaniya: spravochnoe posobie* [Financial analysis of management subject: certificate manual] / N. A. Rusak, V. A. Rusak. – Minsk : Vissheyshaya shkola, 1997. – 309 p.
19. Ткаченко И. С. Сутність фінансового стану підприємств та його оцінка в умовах невизначеності / И. С. Ткаченко, Т. О. Наконечна // Економіка: проблеми теорії та практики. Зб. наук. пр. Вип. 209: В 4 т. Том IV. – Дніпропетровськ : ДНУ, 2005. – С. 65–74.
- Tkachenko I. S. *Sutnist finansovoho stanu pidpryiemstv ta yoho otsinka v umovakh nevyznenosti* [Essence of the financial state of enterprises and his estimation is in the conditions of vagueness] / I. S. Tkachenko, T. O. Nakonechna. – Dnipropetrovsk : DNU, 2005. – P. 65–74.
20. Шеремет А. Д. Методика финансового анализа. / А. Д. Шеремет, Е. В. Негашев. М. : ИНФРА-М, 1999. 250 с.
- Sheremet A. D. *Metodika finansovogo analiza* [The technique of financial analysis]. / A. D. Sheremet, E. V. Negashev. – M. : INFRA-M, 1999. – 250 p.